

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:
2024-08-07

Diarienummer:
MHN-2024-00247

Handläggare:
Cecilia Remén

Yttrande över detaljplan för Gamla Uppsala skola (dnr Ecos 2024-3803)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** överlämna yttrande daterat den 28 augusti 2024 till plan- och byggnadsnämnden.

Ärendet

Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för en skola med tillhörande skolgård. Planen begränsar byggrätten för att möjliggöra en gård med tillräcklig friyta.

Grundskolan ska rymma 420 elever och en fritidsklubb, samt ett tillagningskök för cirka 600 portioner med tillhörande matsal.

Gamla Uppsala skola har tidigare haft sin verksamhet i de röda trähusen intill Vattholmavägen. Grundskolan ersätter de skolmoduler som funnits på fastigheten Gamla Uppsala 27:1. Modulerna har fungerat som evakueringsbyggnader när Ostkustbanans tunnel uppfördes intill den gamla skolan.

Den planerade markanvändningen omfattar byggrätter för skola på cirka 6 500 kvadratmeter bruttoarea och för idrottshall 1 600 kvadratmeter bruttoarea. Detaljplanen styr en samordnad parkeringslösning för Gamlishallens och skolans behov.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen. Miljöförvaltningen har tagit hänsyn till barnperspektivet främst genom att granska buller, solljus, luftkvalitet och förorenad mark för att bidra med att säkerställa en god miljö att visats på. Ärendet bedöms inte ha konsekvenser sett ur perspektiven för jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Dagvatten

Planområdet avrinner till ytvattenrecipienten Fyrisån Ulva - Björklingeån. Den kemiska statusen för recipienten är klassificerad till ej god med avseende på uppmätta miljögifter av kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Den övergripande ekologiska statusen för recipienten är klassificerad till måttlig baserat på övergödning, vandringshinder samt att uttag av dricksvatten kan vara ett problem i förekomsten.

En dagvattenutredning har genomförts. Beräkningar visar på minskad transport av näringsämnen (fosfor och kväve) och föroreningsmängder till recipienten från planområdet i och med exploateringen, om dagvattenåtgärder genomförs. Slutsatsen av utredningen är att exploateringen inte försämrar möjligheten att uppnå satta miljö kvalitetsnormer (MKN) för recipienten.

Miljöförvaltningen anser att föroreningsberäkningar för samtliga ämnen som förekommer i lägst statusklass ska genomföras, det vill säga kvicksilver och PBDE. Om det inte går att inkludera dessa ämnen ska det motiveras i dagvattenutredningen.

I dagvattenutredningen görs bedömningen att området är lämpligt för bebyggelse ur skyfallsperspektiv, förutsatt att rekommendationer inför höjdsättning följs. Miljöförvaltningen anser att dessa rekommendationer ska följas.

Buller och vibrationer

Bullerkällor som Uppsala flygflottilj, järnvägen Ostkustbanan, väg E4 och Vattholmavägen ligger i anslutning till planområdet. En trafikbullerutredning utförd av Norconsult redogör för vilken bullerpåverkan dessa källor har på planområdet i ett framtidsscenario där skolan är byggd. Miljöförvaltningen ser positivt på att skolbyggnaden placeras på ett sådant sätt att den skyddar skolgården från buller från järnvägen och Vattholmavägen. Trafikbuller bedöms av miljöförvaltningen inte utgöra ett hinder för planens genomförande.

Maximala ljudnivåer från flygningar på Uppsala flygflottilj vid fullt nyttjande av deras tillstånd bedöms inte orsaka så höga eller vanligt förekommande ljudnivåer att det uppstår olägenhet för människors hälsa på skolgården. På grund av närheten till järnvägen rekommenderar miljöförvaltningen att en planbestämmelse införs som reglerar att vibrationer inomhus i den nya skolan inte överskrider 0,4 mm/s (RMS vägd hastighet).

Jordbruksmark

Detaljplanen innebär att jordbruksmark bebyggs. I planbeskrivningen anges att den strategiska inriktningen i översiktsplanen som detaljplanen förhåller sig till är att marken ska utvecklas till stadsbygd. Den bedömning som gjorts är att en skola är ett väsentligt samhällsintresse och att alternativa lokaliseringar saknas i Gamla Uppsala och närliggande områden för att lösa det behov som föreligger inom upptagningsområdet.

Miljöförvaltningen har inga invändningar till bedömningen att en skola är ett väsentligt samhällsintresse och noterar att alternativa lokaliseringar har utretts.

Markföroreningar

Markundersökningar har genomförts på platsen. Baserat på den utförda miljötekniska markundersökningen och idag kända förhållanden instämmer miljöförvaltningen i bedömningen att det inte krävs några åtgärder med avseende på föroreningar i mark.

Solljus- och skuggförhållanden

Skolgårdens goda ljusförhållanden i kombination med avsaknaden av högre växtlighet innebär att det behöver skapas skuggiga platser vid gestaltningen av skolgården. Det är extra viktigt med solskydd på lekytor där barn sitter stilla länge, exempelvis vid sandlådor eller fasta sittbänkar.

Yta skolgård

Miljöförvaltningen bedömer att skolgården kan uppfylla de krav på yta per elev som anges i Uppsala kommuns riktlinjer för utemiljöns yta och kvalitet vid förskola och grundskola.

Luftföroreningar

Miljöförvaltningen bedömer att luftkvaliteten inom planområdet är god. Bedömningen är att miljömålet och miljökvalitetsnormer för partiklar och kvävedioxider klaras inom planområdet efter planens genomförande.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 7 augusti 2024
- Bilaga 1, Förslag till yttrande
- Bilaga 2, Översiktskartor

Miljöförvaltningen

Linda Jacobsson
Förvaltningsdirektör

Miljö- och hälsoskydds nämnden
Yttrande

Uppsala Kommun Plan- och byggnadsnämnden

Handläggare:
Cecilia Remén

75375 Uppsala

Yttrande över detaljplan för Gamla Uppsala skola

Remiss från plan- och byggnadsnämnden, dnr. PBN 2021-760

Remisstid: 17 maj till och med 26 juni 2024. Förlängd svarstid till och med 28 augusti 2024

Miljö- och hälsoskydds nämnden har följande synpunkter gällande:

Dagvatten

Föroreningsberäkningar för samtliga ämnen som förekommer i lägst statusklass ska genomföras, det vill säga kvicksilver och PBDE. Om det inte går att inkludera dessa ämnen ska det motiveras i dagvattenutredningen.

I dagvattenutredningen görs bedömningen att området är lämpligt för bebyggelse ur skyfallsperspektiv, förutsatt att rekommendationer inför höjdsättning följs. Miljö- och hälsoskydds nämnden anser att dessa rekommendationer ska följas.

Buller

På grund av närheten till järnvägen rekommenderar miljö- och hälsoskydds nämnden att en planbestämmelse införs som reglerar att vibrationer inomhus i den nya skolan inte överskrider 0,4 mm/s (RMS vägd hastighet).

Jordbruksmark

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Nämnden har inga invändningar till bedömningen att en skola är ett väsentligt samhällsintresse och noterar att alternativa lokaliseringar har utretts.

Hållbar utveckling

Förnybara resurser och giftfria material ska användas i så stor utsträckning som möjligt för att bidra till möjligheten att uppnå en hållbar och långsiktig utveckling i Uppsala kommun samt för att Sveriges miljömål ska uppnås. Exempel på detta kan vara att förnybara energikällor används för energiförsörjning, att giftfria och klimatvänliga material används i dess uppbyggnad och att gröna ytor skapas med lokalt förekommande arter som kan bidra till en ökad biodiversitet.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Susanna Nordström
nämndsekreterare

Översiktskartor Gamla Uppsala skola

Planområdet markeras med svarta linjer. Fastighetsgränser markeras med vita linjer.